

Unitat de Cooperació, Solidaritat i Pau

Ajuntament de Sant Boi

PLA MUNICIPAL SANT BOI, CIUTAT REFUGI

Juny de 2022

PLA MUNICIPAL SANT BOI, CIUTAT REFUGI

CONTINGUTS

1. PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL.....	3
2. INTRODUCCIÓ.....	5
3. UN NOU PLA PER UN NOU CONTEXT	7
3.1. Un cop d'ull al primer Pla municipal d'Acollida de Persones Refugiades	7
3.2. Un context diferent.....	15
4. PLA MUNICIPAL SANT BOI, CIUTAT REFUGI.....	23
4.1. Marc operatiu	23
4.2. Principis rectors	26
4.3. Objectius	28
5. PLA MUNICIPAL SANT BOI, CIUTAT REFUGI: EIXOS DE TREBALL	29
Eix 1. Ciutat ACOLLIDORA.....	30
Línia E1.1 Acollida	30
Línia E1.2. Governança.....	31
Eix 2. Ciutat SOLIDÀRIA	33
Línia E2.1. Cooperació amb ciutats i organismes de refugi	33
Línia E2.2. Cooperació en països d'origen i trànsit	33
Eix 3. Ciutat COMPROMESA	35
Línia E3.1. Incidència i sensibilització	35
Línia E3.2. Participació ciutadana	36
6. QUADRE SINÒPTIC.....	37
7. ACTUACIONS PRIORITÀRIES	38
E1. CIUTAT ACOLLIDORA.....	38
E2. CIUTAT SOLIDÀRIA	40
E3. CIUTAT COMPROMESA	42

Pla elaborat per la Regidoria de Cooperació, Solidaritat i Pau
de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat amb el suport de
Gemma Pinyol-Jiménez i Silvia Caraballo (Instrategies).

Sant Boi de Llobregat

Juny de 2022

1. PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL

Sis anys separen l'aprovació del primer Pla municipal d'acollida a persones refugiades de Sant Boi, aprovat definitivament pel ple del mes de febrer de 2016, d'aquest nou instrument de planificació. Sis anys en els quals han tingut lloc molts esdeveniments de caràcter global, inclosa una pandèmia, però si hi ha hagut un fet que s'ha mantingut constant, aquest ha estat la vulneració dels drets de les persones refugiades arreu del planeta. En els darrers mesos, s'ha fet encara més evident una situació que els organismes internacionals i les ONG feia anys que anaven alertant. El desplaçament forçat al món és un dels reptes globals que marcarà les agendes internacionals però també les locals. En deu anys, hem passat de quaranta milions de persones desplaçades de manera forçosa al món a les cent milions actuals, segons dades de l'ACNUR. I l'Estat espanyol ha esdevingut el tercer país de la UE en recepció de sol·licituds d'asil.

En aquests moments, només la invasió d'Ucraïna per part de la Federació Russa ha generat prop de 7 milions de persones refugiades, xifra que augmenta dia rere dia. I tot i que per proximitat tenim més present aquest conflicte, no en podem oblidar d'altres com el del Iemen que, amb més de set anys de conflicte, ha generat 4,2 milions de desplaçats interns i ha situat el 80% de la població en una situació per sota del llindar de la pobresa; o la situació a l'Afganistan amb el retorn al poder dels talibans l'agost de 2021, per citar només alguns dels conflictes que continuen ampliant aquestes xifres.

Des que el 2015 ens vam comprometre a esdevenir Ciutat Refugi, des de Sant Boi hem avançat en aquest compromís que s'ha materialitzat amb dispositius d'acollida a la ciutat, amb el suport continuat davant les situacions de patiment humà que desencadenen les emergències humanitàries vinculades al refugi i també amb un treball continuat en l'àmbit de l'educació per a la solidaritat. Tot això no hauria estat possible sense unes aliances estratègiques que es van començar a teixir el 2015, que s'han mantingut fins avui i que es volen reforçar amb aquest nou pla: el Pla municipal Sant Boi, Ciutat Refugi 2022-2026.

Aprofitem l'expertesa acumulada i l'avaluació feta de les accions desenvolupades, per presentar aquest nou instrument de planificació que actualitza i referma el nostre compromís com a Ciutat Refugi davant un nou context on la proximitat d'una guerra fa encara més evident la necessitat de conjuminar i reforçar el compromís internacional humanitari amb una aposta decidida per garantir l'acollida. El Pla Sant Boi, Ciutat Refugi és l'instrument per afavorir, millorar l'atenció, la rebuda i la inclusió de les persones en situació de protecció internacional a la nostra ciutat.

Lluïsa Moret i Sabidó
Alcaldeessa de Sant Boi de Llobregat

Alba Martínez Vélez
Tinenta d'alcaldia de Ciutat Educadora

2. INTRODUCCIÓ

El 17 de setembre de 2015 Sant Boi de Llobregat es va declarar Ciutat Refugi i es va comprometre a elaborar un pla d'acollida. El 17 de desembre de 2015 es va presentar el primer Pla municipal d'acollida a persones refugiades (PMAPR) de la ciutat, el qual es va aprovar definitivament el 15 de febrer de 2016.

La ciutat de Sant Boi de Llobregat ja havia demostrat el seu compromís solidari al llarg de les darreres dècades. De fet, el Pla s'incardinava en la tasca realitzada des de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat i cal entendre'l com una expressió més del compromís de la ciutat en la defensa dels drets humans i la pau, en la cooperació i la solidaritat internacionals, i en l'acollida i la integració de persones nouvingudes. Entre d'altres, es pot mencionar la pertinença de Sant Boi a la xarxa *Mayors for Peace*; de la participació en el projecte de "Ciutats Defensores dels Drets Humans" o el compromís mantingut des de 1998 de destinar, com a mínim, un 0.7% dels recursos propis de l'Ajuntament a la cooperació i la solidaritat.

En el marc de la crisi siriana el Ple de l'Ajuntament va aprovar una moció¹ per demanar a les autoritats de la Unió Europea, del govern espanyol i de la Generalitat de Catalunya, una resposta a la situació de les persones sol·licitants d'asil. En la moció es declarava Sant Boi de Llobregat "ciutat refugi" i es comprometia a elaborar un pla municipal d'acollida: *"elaborar un pla d'acollida municipal a les persones refugiades en el qual es defineixin els serveis, les instal·lacions i les infraestructures necessàries per atendre'ls a la nostra ciutat"*. Alhora, el Pla responia a una demanda ciutadana expressa, articulada a través de la campanya "1 minut de vergonya, 1 minut de dignitat". Aquesta iniciativa, impulsada per Pallassos sense Fronteres, es traduïa en concentracions setmanals de protestes davant la seu de l'Ajuntament, exigint respostes a les necessitats de les persones refugiades provinents de Síria.

El Pla recollia la trajectòria de Sant Boi de Llobregat en la seva faceta de ciutat solidària i d'acollida, i en el seu compromís amb la protecció dels drets humans i la lluita contra les injustícies globals. El Pla d'acollida tenia com a objectiu dissenyar i implementar una estratègia de caràcter municipal per afavorir el procés d'acollida i integració de la població

¹ Aprovada en el Ple municipal de 17 de setembre de 2015.

refugiada des d'una perspectiva psicosocial i de drets humans. Volia donar una resposta a la situació d'emergència en què es trobaven milers de persones refugiades, i mobilitzar els recursos municipals possibles per afavorir l'acollida a la ciutat.

L'estructura del Pla plantejava respostes a les necessitats de la població refugiada en els països d'origen, en els països de trànsit, i a Sant Boi de Llobregat, com a ciutat d'acollida. En aquest sentit, el primer eix englobava totes les actuacions exteriors vinculades a les necessitats de les persones que cerquen protecció internacional tant en el país d'origen com en els països de trànsit, amb especial atenció a la població refugiada de Síria. El segon eix se centrava en totes les actuacions desenvolupades a la ciutat de Sant Boi de Llobregat vinculades a una concepció integral de l'acollida, des dels processos d'acollida i assistència social a les persones, els mecanismes per garantir la inclusió i l'autonomia, i la sensibilització de la població santboiana, amb el propòsit últim que l'acollida esdevingui una oportunitat d'aprenentatge col·lectiu i una eina per al foment de la pau i els drets humans.

El Pla d'acollida tenia un àmbit temporal de 2015 a 2018, malgrat que les accions van continuar al llarg de 2019 i 2020. En la finalització del seu termini d'execució es va dur a terme una avaluació del Pla, per identificar els seus espais de fortalesa i de millora. Fruit del treball fet amb el Pla, i amb els aprenentatges de l'avaluació, neix aquest Pla municipal Sant Boi, Ciutat Refugi, que busca continuar la tasca empresa fins ara per l'Ajuntament de la ciutat, avançant en el seu compromís de ciutat democràtica i defensora dels drets humans.

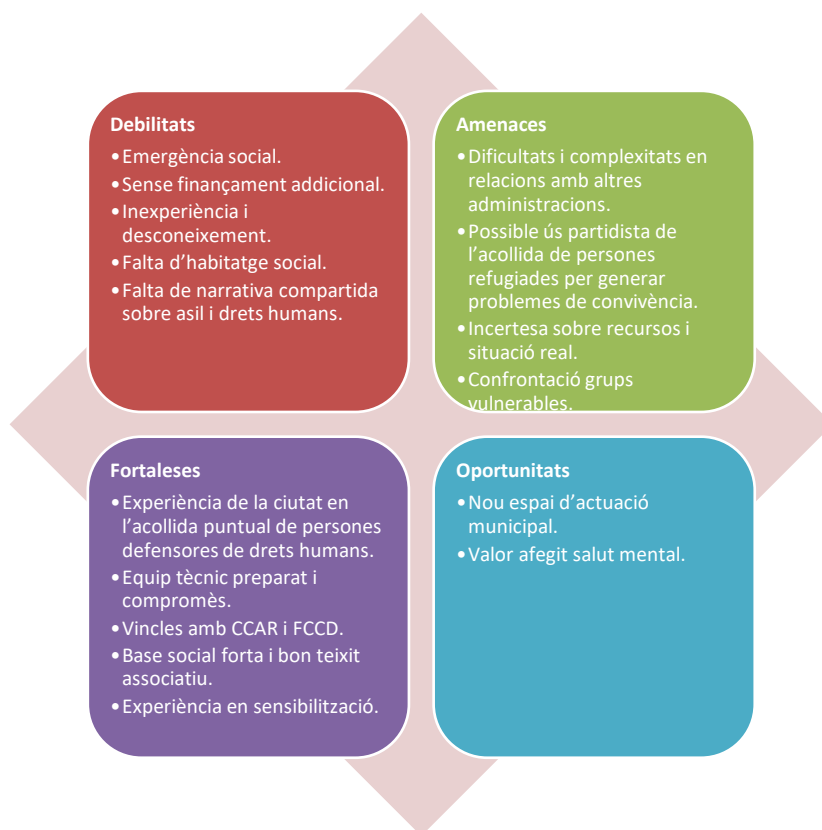
3. UN NOU PLA PER UN NOU CONTEXT

El primer Pla municipal d'Acollida a Persones Refugiades de Sant Boi de Llobregat va néixer en un context fortament mediatitzat per la crisi humanitària de Síria, i va suposar un nou espai de treball per part de l'Ajuntament. Sant Boi, amb el Pla, va fer un pas endavant clau en el seu compromís i acollida amb persones en necessitat de protecció internacional.

El context d'avui, però, no es el de fa cinc anys. Per aquesta raó, dels aprenentatges del primer Pla i de la seva avaluació, i de l'adequació a un nou context sorgeix aquest nou Pla municipal Sant Boi, Ciutat Refugi, que busca reforçar les fortaleeses del primer Pla, i avançar en aquells espais on s'ha detectat espais de millora.

3.1. Un cop d'ull al primer Pla municipal d'Acollida de Persones Refugiades

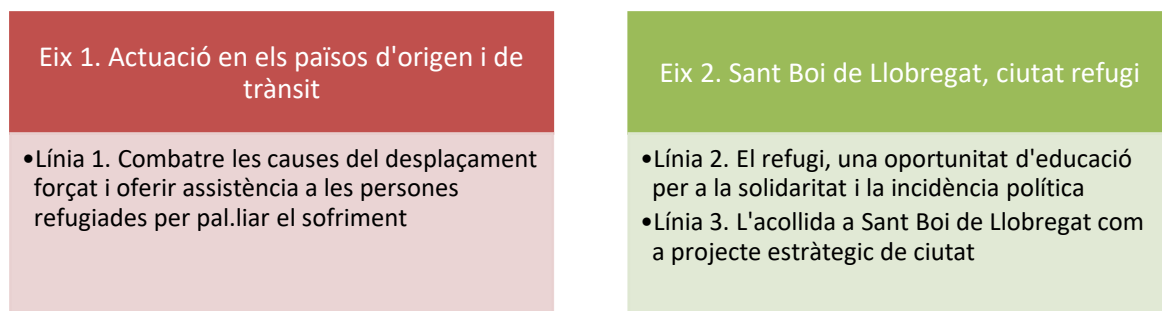
Quan al desembre de 2018 va acabar el termini d'execució del primer Pla municipal d'Acollida de Persones Refugiades de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, es va considerar necessari recollir i sistematitzar les actuacions empreses en el seu desenvolupament, per identificar-ne fortaleeses i espais de millora.

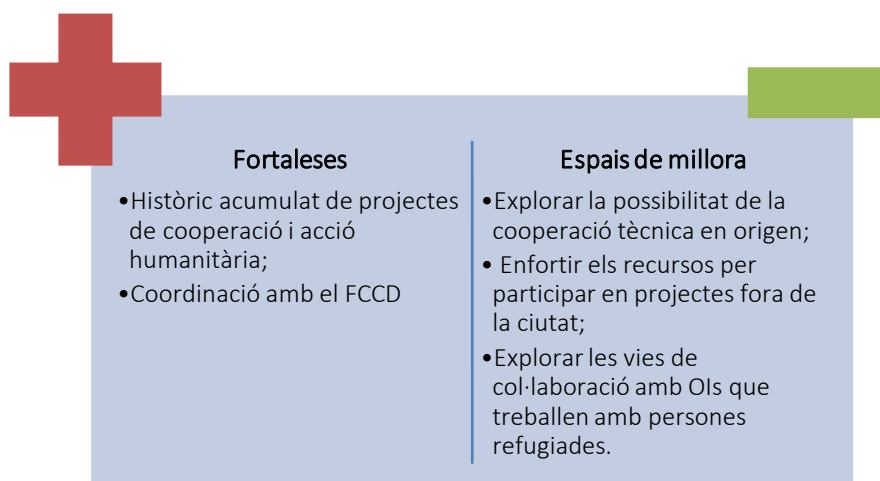
El PMAPR es va conceptualitzar i presentar amb la urgència d'un context molt marcat per la crisi humanitària que derivava de la guerra civil siriana. Tot i això, el PMAPR de Sant Boi va néixer, conceptualment parlant, amb una clara definició contextual i una encertada determinació de les prioritats. En aquest sentit, és especialment interessant la DAFO de valoració inicial que es recull en el Pla, i que identifica amb un bon grau de precisió les debilitats, amenaces, fortaleeses i oportunitats que el desenvolupament del Pla podia suposar per a la ciutat.

En canvi, la urgència en la seva presentació sí que explica que el PMAPR no s'incorporés de manera articulada i interrelacionada en el conjunt de l'acció municipal. En aquest sentit, la incardinació del Pla en l'ecosistema de l'Ajuntament va ser dèbil, i no hi van participar activament altres unitats especialitzades que hi haurien d'haver tingut un paper més preeminent.

Pel que fa a continguts el PMAPR s'estructurava a través de dos eixos de treball, tres línies principals d'acció i deu subaccions específiques que responien a aquesta doble mirada d'atenció (en origen i trànsit) i acollida (destinació) de les persones refugiades i la sensibilització de la població santboiana.

En l'Eix 1, d'oferir assistència a les persones refugiades en trànsit o destinacions de primera acollida, el PMAPR va complir parcialment amb els objectius marcats. La contribució a través del FCCD va permetre respondre als compromisos adquirits en acció humanitària i d'emergència, tot i que no va quedar prou clara la contribució de l'acció de cooperació al desenvolupament específica al foment de la pau i els drets humans en origen.

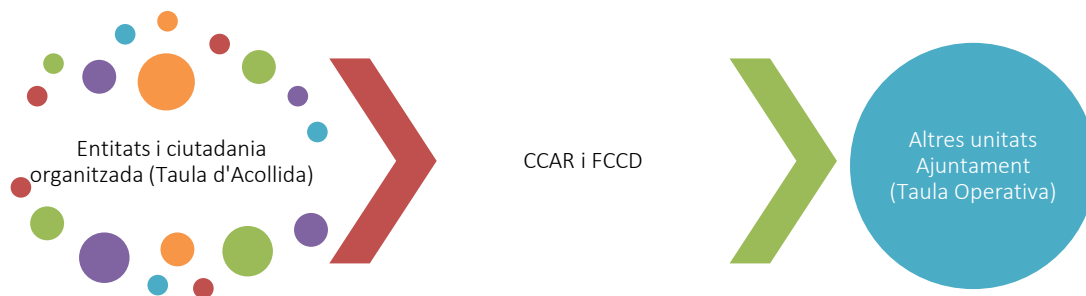
En relació amb l'eix 2, aquest es dividia en dues línies de treball. La primera estava centrada en el refugi com a oportunitat per enfortir l'espai d'educació per a la solidaritat i els drets humans, així com per promoure la incidència política. En aquest àmbit, l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat va construir un entramat potent d'activitats i accions per convertir el refugi en una oportunitat d'educació per a la solidaritat i els drets humans. Cal remarcar la diversitat d'iniciatives i el nivell de participació en aquestes, malgrat que la seva constància en el temps ha estat variable. L'Ajuntament de Sant Boi va mantenir i promoure accions puntuals per seguir creant espais de reivindicació, tot i que no va desenvolupar al màxim qüestions plantejades com la formació, la comunicació o la incidència, on es podia haver incardinat millor el PMAPR a l'ecosistema municipal.

La segona línia d'aquest segon eix se centrava en l'acollida de les persones refugiades a la ciutat. En relació amb aquesta línia, es pot afirmar que l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat va assolir el seu objectiu d'esdevenir ciutat d'acollida de persones refugiades, i va consolidar una trentena de places a la ciutat. S'apuntava la necessitat de continuar amb col·laboració amb la CCAR per garantir aquestes places i explorar les possibilitats d'un segon habitatge complementari. Ara bé, també s'assenyalava la necessitat d'una millor estructuració d'un servei integral d'acollida i acompanyament de les persones refugiades. Per fer-ho, caldria incardinar aquest servei d'acollida a les estructures de l'Ajuntament, i aprofitar l'existència d'àrees i serveis ja definits per explicar-los millor quin rol podrien jugar en l'atenció qualitativa de les persones refugiades.

Fortaleses	Espais de millora
•Projecte Educació per la solidaritat a les escoles de la ciutat; •Ric ventall d'accions de sensibilització; •Participació ciutadana i del teixit social local; •Incidència política col·laborativa (altres entitats i actors institucionals); •Visibilitat i reconeixement del PMAPR. •Places d'acollida garantides; •Pis complementari; •Existència d'una Taula operativa i d'una Taula d'acollida; •Bona coordinació entre CCAR i Ajuntament; •Xarxa de voluntariat participativa; •Valoració positiva de la ciutat de les persones refugiades ateses.	• Articular una campanya de sensibilització integral que equilibri la visibilitat de l'Ajuntament amb la col·laboració d'actors socials; •Reforç de la formació; •Dèbil comunicació institucional. •Millorar protocols d'acció entre Ajuntament-CCAR); •Reforç de la formació especialitzada; •Falta d'un punt neuràlgic d'atenció/acollida per a persones refugiades; •Dificultats accés a habitatge; •Manca de transversalitat; •Falta d'un pla municipal integral d'acollida.

En termes generals el desenvolupament de les accions del PMAPR es va desenvolupar satisfactòriament, i va promoure la interacció i interrelació entre l'Ajuntament, les entitats responsables d'acollida a la ciutat i altres entitats i ciutadania local.

En l'avaluació del Pla també es van identificar espais de millora. De manera sintètica, s'apunten les conclusions de l'avaluació:

- El PMAPR ha estat un èxit notable que ha consolidat Sant Boi de Llobregat com una ciutat d'acollida de persones refugiades;
- Malgrat la urgència amb què es va elaborar, el Pla està ben pensat i estructurat, i aporta una doble perspectiva d'acció enriquidora, la qual es dirigeix a les persones refugiades i a la ciutadania en general;

- El Pla ha assolit els seus objectius de manera notable, ha acollit més persones refugiades de les previstes inicialment, ha estructurat un sistema d'acollida mínim per a aquestes persones i ha sensibilitzat i conscienciat la ciutadania de la ciutat;
- La principal limitació del Pla ha estat la seva falta d'incardinació en l'ecosistema municipal, cosa que ha limitat l'impacte de l'acollida de persones refugiades més enllà de programa estatal;
- Hi ha un important espai de millora en la transversalitat i la implicació d'altres àrees, especialment d'Habitatge i Benestar Social i Ciutadania, per incrementar l'impacte del Pla;
- El vincle amb socis preferents ha permès la consecució de bona part dels objectius assenyalats, tant en relació amb les actuacions en els països d'origen i de trànsit (FCCD) com en l'acollida de persones refugiades (CCAR);
- Ha faltat informació, coneixement i previsió en determinades parts del procés, però s'ha reaccionat amb rapidesa per intentar solucionar *ad hoc* les situacions. Una mirada més preventiva pot facilitar la fluïdesa en les accions posteriors;
- La dotació de recursos als serveis d'atenció social ha estat una manera idònia de demostrar com el compromís solidari amb persones refugiades en situació de vulnerabilitat no ha de ser en detriment de les persones vulnerables del municipi. Cal enfortir aquesta dotació i fer millor seguiment de com s'enforteixen els recursos tècnics necessaris;
- És necessari enfortir la formació del personal tècnic, i garantir que aquesta formació estigui actualitzada i sigui especialitzada quan s'escaigui;
- Enfortir el sistema d'acollida a través de la lògica dels pisos complementaris sembla una bona manera de sortir de la rigidesa del sistema estatal en la primera acollida. Treballar per trobar habitatges assequibles seria imprescindible per garantir que les persones refugiades que ho vulguin puguin continuar residint a la ciutat;

- Hi ha marge per explorar nous espais d'intervenció, per exemple en salut mental o en cooperació tècnica amb municipis d'acollida de persones refugiades;
- L'Ajuntament no ha capitalitzat suficientment la feina excel·lent feta en matèria de sensibilització. Seria interessant revisar els rols de cadascú per promoure accions innovadores i 'a la carta' però encabides en un mateix marc narratiu. Una campanya comunicativa més clara és imprescindible en aquest sentit;
- El Pla ha assolit els seus objectius acollint persones refugiades i treballant en la sensibilització de la ciutadania; ha col·laborat en projectes als països d'origen i trànsit de fluxos de mobilitat forçada, i ha emprès accions d'informació, conscienciació, formació i incidència que han tingut bons resultats. Hi ha marges de millora importants en l'acció transversal, la coordinació estructural i la comunicació, bona part de les quals podrien ser corregides en la continuïtat del PMAPR.

El PMAPR va néixer en un context fortament mediatitzat per la crisi humanitària de Síria, i va suposar un nou espai de treball per part de l'Ajuntament. Sant Boi, amb el Pla, va fer un pas endavant clau en el seu compromís i acollida amb persones en necessitat de protecció internacional. El primer pla va servir per desenvolupar i consolidar un seguit de recursos i accions que són peces imprescindibles per continuar treballant en l'àmbit de la protecció internacional de persones.

Governança

- PIO en funcionament: 3h d'atenció els dimecres (des de febrer 2020)
- Nova estructura de serveis socials: Oficina de suficiència material i serveis socials territorialitzats
- Participació de l'Ajuntament en projecte europeu COMET
- Suport a projectes d'emergència i refugi a través del FCCD, amb especial protagonisme en l'impuls al projecte a Costa Rica impulsat per refugiades nicaragüenques

Accions i recursos

- 4 pisos de CEAR
- 1 pis complementari CCAR (5 places)
- Oficina de la CCAR-CEAR a Sant Boi (des de setembre de 2021)
- Atenció persones refugiades en 2a fase (Creu Roja)
- Servei de primera acollida a Can Massallera, gestionat des d'Inclusió
- Consolidació de la commemoració del DMPR com a projecte escolar (2017-2021)
- Adequació als canvis constants en el manual del programa estatal d'acollida

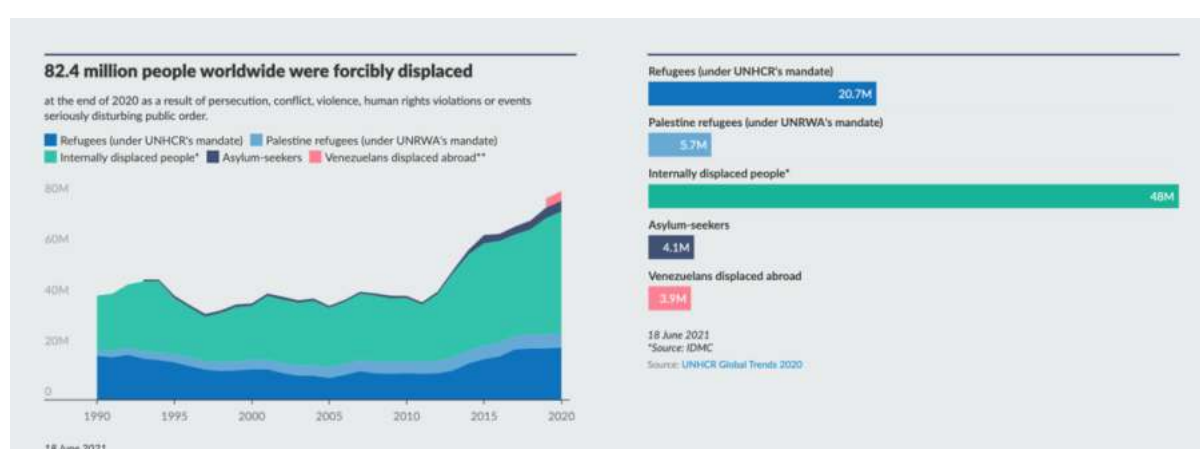
Dels aprenentatges del primer Pla i de la seva avaluació, sorgeix aquest nou Pla municipal Sant Boi, Ciutat Refugi, que busca reforçar les fortaleces del primer Pla, i avançar en aquells espais on s'ha detectat espais de millora.

3.2. Un context diferent

L'any 2021, el número de persones en situació de desplaçament forçat era de més de 80 milions de persones. Es tracta de la xifra més elevada des de la II Guerra Mundial, i el reflex d'un món convuls en el qual la població civil s'ha convertit en objectiu directe de violències, inseguretats i vulneracions de drets.

La majoria d'aquestes persones estan en situació de desplaçament intern, i les persones que cerquen refugi en un altre país habitualment ho acaben fent en països veïns o de la seva regió.

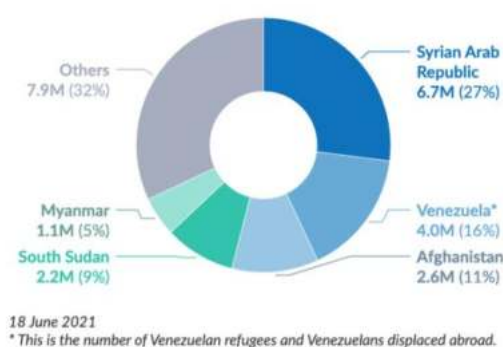
Figura 1. Persones desplaçades al món, 2021

Font: ACNUR

En 2021, la crisi humanitària de Síria, juntament amb el cas de Veneçuela i Afganistan suposaven el 54% de les persones desplaçades registrades. Aquest escenari té especial rellevància a casa nostra, perquè les persones de Veneçuela conformen el gruix de sol·licituds d'asil a Espanya, juntament amb altres països d'Amèrica Llatina com Colòmbia o Hondures.

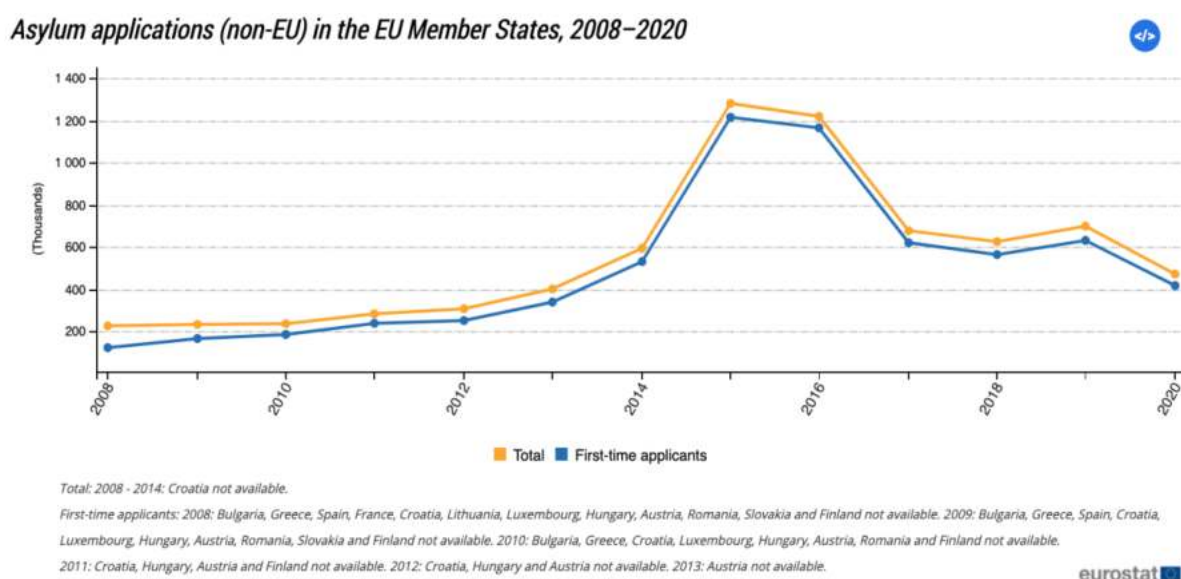
Figura 2. Persones desplaçades al món, 2021

Font: ACNUR

La crisi de Síria, amb més de sis milions de persones en situació de desplaçament intern i amb més de cinc milions de persones buscant refugi fora de les fronteres del país, s'havia convertit en una de les pitjors crisis humanitàries de les darreres dècades. L'impacte d'aquesta guerra, juntament amb altres conflictes oberts com Afganistan o Iemen, o les dificultats en alguns països com Veneçuela o Colòmbia, es van notar en l'increment de sol·licituds rebudes pels països de la Unió Europea.

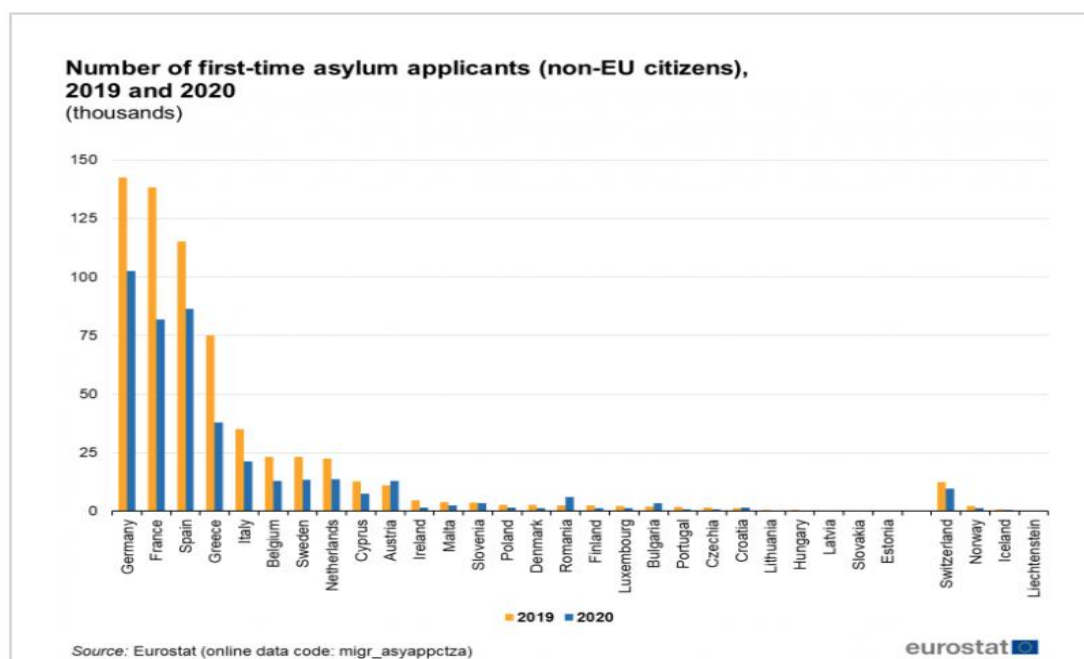
Figura 3. Sol·licituds d'asil presentades als Estats membres de la Unió Europea, 2008-2020

Font: Eurostat

El febrer de 2022, la invasió russa d'Ucraïna va generar una nova crisi humanitària, que ben aviat es va convertir en la més nombrosa des de la II Guerra Mundial. En poc més de deu dies, gairebé dos milions de persones havien sortit del país per buscar protecció a territoris veïns, la majoria dels quals eren membres de la Unió Europea. L'impacte d'aquesta crisi, i el fet que les persones procedents d'Ucraïna es trobin sota l'abric de la directiva de protecció temporal, redibuixarà, de segur, el perfil de l'acollida a Espanya en els anys vinents. Cal recordar que, a diferència del que havia succeït en dècades anteriors, en aquests moments Espanya és un dels països de la UE que rep un major nombre de sol·licituds d'asil.

Figura 4. Sol·licituds d'asil presentades als Estats membres de la Unió Europea, 2019-2020

Font: Eurostat

La guerra de Síria i les imatges tràgiques de l'èxode siriana van colpir l'opinió pública europea, que no vivia una situació similar des de les guerres balcàniques dels anys 90. La duresa i els riscos del viatge, especialment per mar, van sensibilitzar una opinió pública poc avesada a parlar d'asil i refugi, i van generar una onada de solidaritat considerable al llarg d'Europa. Sota el lema compartit "*Welcome Refugees*" i el més autòcton de "*Volem acollir*", es van iniciar un seguit de manifestacions i expressions de solidaritat que buscaven atendre les persones refugiades que arribaven a territori europeu. Les imatges de la saturació dels 'camps' de refugiats a Grècia van generar mostres de solidaritat i preocupació arreu d'Europa, i molts municipis d'arreu del continent van expressar de diferents maneres el seu compromís de buscar alternatives a la situació que vivien les persones síries.

Precisament perquè s'emmirallaven en el que s'esdevenia al territori grec o a les ciutats alemanyes, molts municipis de Catalunya i Espanya van decidir preparar-se per l'eventual arribada de persones refugiades de manera inesperada i urgent. Es van iniciar preparatius per acollir amb rapidesa persones refugiades els quals no van arribar mai en les condicions i els nombres que es preveïen. Segurament aquesta preparació no va tenir en compte els condicionants polítics, i geogràfics, de les polítiques d'asil a casa nostra, però no seria prudent, quatre anys després, ser més crític amb els municipis que van decidir preparar-se (encara que

innecessàriament) per una possible arribada ingent de persones refugiades que aquells que van decidir no fer-ho, especialment quan aquesta exploració de vies alternatives es va fer sense suport suficient d'altres administracions supramunicipals. La situació d'Ucraïna, emperò, reconfigurarà aquest escenari, perquè segurament moltes famílies arribaran a Catalunya, on resideix el major nombre de persones d'Ucraïna a Espanya.

Figura 5. Sol·licituds d'asil presentades a Espanya, 2007-2020

Font: CEAR

Així, a diferència de la tendència general de reducció de les sol·licituds, a Espanya aquestes s'han incrementat en els darrers anys. Igualment, i a diferència de la majoria de països europeus, que reben sol·licituds procedents de països com Síria, Afganistan, Eritrea o Iraq, per mencionar-ne alguns, a Espanya les principals nacionalitats de les persones sol·licitants d'asil són Veneçuela, Colòmbia i Hondures.

Figura 6. Sol·licituds d'asil presentades a Espanya, 2020

Font: CEAR

Aquesta situació també explica perquè la majoria de persones a qui se'ls concedeix protecció internacional a Espanya (un 40% de les sol·licituds presentades) no ho facin sota el règim de l'asil sinó de la protecció subsidiària o humanitària. Per altra banda, el fet que el percentatge de denegacions, és a dir, de persones a qui no es concedeix cap tipus de protecció internacional sigui tan elevat (60%) també té un impacte important en l'àmbit local.

Figura 7. Resolució de les sol·licituds de protecció internacional presentades a Espanya, 2020

Font: CEAR

Moltes de les persones a qui es denega la sol·licitud de protecció internacional no tornen al seu país d'origen, i queden en una situació administrativa que els facilita caure en la irregularitat sobrevinguda². Durant el període de la pandèmia de la COVID-19 es van prendre algunes mesures correctives per evitar que les persones sortissin del sistema d'acollida o caiguessin en situació d'irregularitat. Però també és cert que la represa dels procediments d'examen de les sol·licituds, que s'han agilitzat després de l'estat d'alarma, poden suposar un increment del nombre de persones amb sol·licituds denegades³. Aquestes persones es poden trobar, aleshores, en situació d'irregularitat administrativa i de desemparament, i en risc greu d'exclusió social. Aquestes són situacions que acaben sent gestionades per bona part dels ajuntaments del país, a través dels instruments propis per atendre a persones en situació de vulnerabilitat social.

Això impacta especialment en aquells territoris on hi ha més població en situació de necessitat de protecció internacional. En la distribució territorial, la majoria de sol·licituds es presenten a Madrid, Catalunya (amb la província de Barcelona com a destí prioritari), Andalusia i València.

Figura 8. Distribució de les sol·licituds d'asil presentades a Espanya, 2020

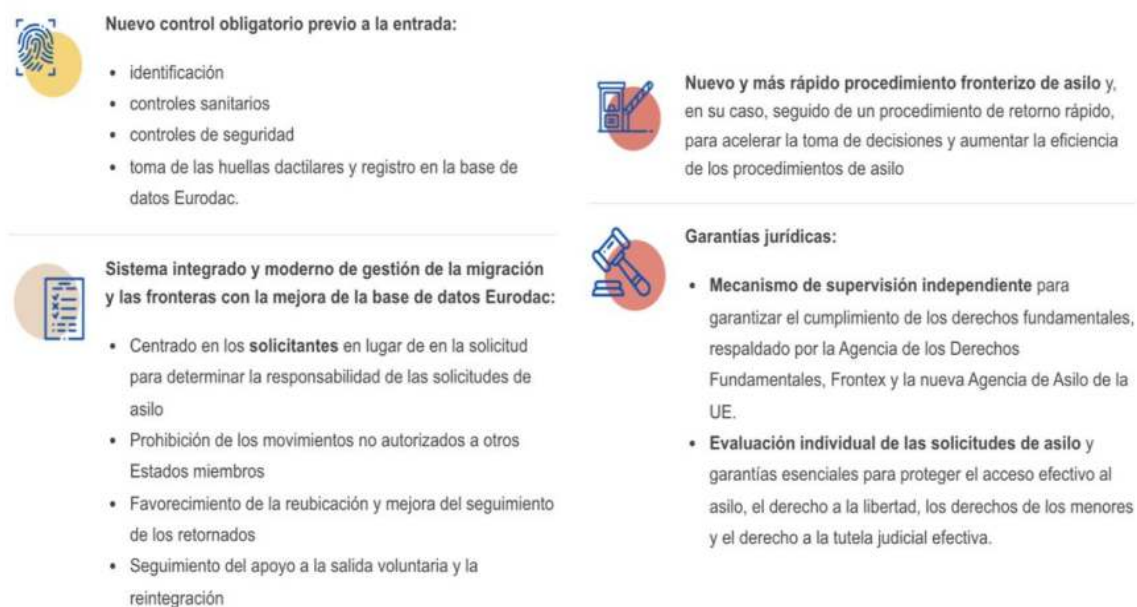
² La irregularitat sobrevinguda és el procés pel qual una persona estrangera que ha tingut permís de residència i/o treball a Espanya no el pot renovar per no complir amb alguns dels requisits, i es queda en situació irregular al país.

³ En cas de denegació, les persones estan obligades a abandonar el país en 15 dies, però poden interposar recursos de reposició o contenciós-administratiu, que poden endarrerir l'obligació de sortida del país o el manteniment del dret d'accés al treball. En qualsevol cas, aquesta situació pot generar situacions de desemparament i exclusió social.

Font: CEAR

Més enllà de les xifres, el nou escenari també compta amb un nou marc de treball. Al setembre de 2020, la Comissió Europea va presentar el nou Pacte de Migració i Asil, la nova agenda de treball quinquennal per gestionar la qüestió migratòria des de la perspectiva europea⁴. En la mateixa, es fa evident que la preocupació de la Comissió està centrada en el control de les fronteres, i les propostes en les quals s'avança queden vinculades especialment en aquest àmbit d'actuació. S'aposta, això sí, per promoure iniciatives com el reassentament o el patrocini comunitari com a vies d'entrada segures per a les persones en necessitat de protecció internacional.

Figura 9. Propostes del nou Pacte de Migració i Asil

Font: Comissió Europea

A l'Estat espanyol, i malgrat la firma d'un pla operatiu per 2021 entre l'EASO i el govern per avançar en la recepció de persones en necessitat de protecció internacional⁵, no hi ha hagut canvis substantius de caràcter normatiu en matèria d'asil. La situació a les Canàries, però, ha posat en evidència les debilitats del sistema de recepció de les persones que han arribat a l'arxipèlag. Durant l'any 2020 i 2021, unes 40.000 persones van arribar a les Canàries per via

⁴ Es pot accedir a la documentació relacionada amb el nou Pacte de Migració i Asil a https://ec.europa.eu/info/publications/migration-and-asylum-package-new-pact-migration-and-asylum-documents-adopted-23-september-2020_es

⁵ Vegeu <https://www.easo.europa.eu/news-events/spain-easo-launches-new-operation-support-reception-system>

marítima. La situació a les illes, que no disposaven d'un sistema d'acollida suficient va fer visibles mancances greus de coordinació i atenció a les persones que arribaven a les costes, moltes de les quals van estar més de tres mesos malvivint al port d'Arguineguín, en condicions deplorables segons constata el Defensor del Pueblo en el seu informe sobre "*Migración en Canarias, 2021*"⁶. A Catalunya, per altra banda, no s'ha desenvolupat encara la proposta de corredors humanitaris que es va acordar amb l'Estat a finals de 2020⁷.

Així doncs, la situació de l'asil i refugi a la Unió Europea és diferent a fa cinc anys. Per una banda, s'han reduït substancialment el número de sol·licituds presentades en els territoris dels diferents països europeus, entre altres coses degut a les dificultats d'accés al mateix. La presa de poder dels talibans a Afganistan a finals de 2021 o la invasió russa d'Ucraïna, a principis de 2022, obren nous escenaris possibles de reptes humanitaris. Si bé és difícil fer previsions sobre el nombre de persones que es podran veure forçades a abandonar el país, la magnitud dels desplaçaments, especialment en el cas ucraïnès, fa suposar que l'impacte a les ciutats catalanes serà major que en crisis humanitàries anteriors. Cal mencionar que l'emergència humanitària vinculada a la invasió d'Ucraïna ha posat de manifest el rol que juguen els municipis en l'acollida: en el cas de Sant Boi, les competències i recursos mobilitzats amb l'anterior Pla han facilitat el compromís actiu de la ciutat amb les persones procedents d'Ucraïna⁸.

El nou context, doncs, difereix en xifres i orígens de les persones en necessitat de protecció internacional de 2015, quan es va presentar el PMAPR de Sant Boi de Llobregat. No s'han canviat, però, els instruments de gestió existents, ni el marc de treball existent. Sí és cert que, gràcies a la col·laboració entre administracions locals i les entitats socials responsables de l'acollida de les persones sol·licitants de protecció internacional, s'han incrementat les places disponibles a Catalunya. És a dir que, malgrat les limitacions legals, hi ha hagut i hi ha espai perquè els municipis compromesos amb l'acollida puguin afavorir i millorar l'atenció, rebuda i inclusió de les persones en necessitat de protecció internacional al seu territori.

⁶ L'informe es pot consultar a <https://www.defensordelpueblo.es/informe-monografico/la-migracion-canarias/>

⁷ Vegeu <https://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/1885190-erc-quantifica-el-suport-al-pressupost-en-2-300-milions.html>

⁸ Vegeu annex.

4. PLA MUNICIPAL SANT BOI, CIUTAT REFUGI

L'objectiu del Pla municipal Sant Boi, Ciutat Refugi 2022-2026 és recollir els valuosos aprenentatges del Pla municipal d'Acollida a Persones Refugiades 2015-2018 i avançar en el desenvolupament d'accions i instruments imprescindibles en aquesta següent etapa de Sant Boi com a ciutat refugi.

En aquest sentit, es mantenen els principis rectors del primer Pla, i s'adeqüen les línies d'acció prioritàries, seguint el compromís de la ciutat amb la Declaració Universal dels Drets Humans i amb la Carta de Drets i Llibertats Fonamentals de la Unió Europea, que recalquen la importància del dret d'asil i de la protecció imprescindible per a les persones en necessitat de protecció internacional a la Unió Europea.

4.1. Marc operatiu

Tal i com recull l'Estatut d'Autonomia, la Generalitat i els ens locals a Catalunya han d'orientar les seves polítiques públiques d'acord amb els principis rectors que estableixen la Constitució i aquest Estatut. En l'exercici de llurs competències, els poders públics de Catalunya han de promoure i adoptar les mesures necessàries per a garantir-ne l'eficàcia plena (article 39), i han de tenir com a objectiu la millora de la qualitat de vida de totes les persones (article 40). De manera específica, s'assenyala que:

- *“Els poders públics han de promoure la igualtat de totes les persones amb independència de l'origen, la nacionalitat, el sexe, la raça, la religió, la condició social o l'orientació sexual, i també han de promoure l'eradicació del racisme, de l'antisemitisme, de la xenofòbia, de l'homofòbia i de qualsevol altra expressió que atempti contra la igualtat i la dignitat de les persones” (article 40.8).*
- *“Les polítiques públiques han de garantir que s'afrontin de manera integral totes les formes de violència contra les dones i els actes de caràcter sexista i discriminatori; han de fomentar el reconeixement del paper de les dones en els àmbits cultural, històric, social i econòmic, i han de promoure la participació dels grups i les associacions de dones en l'elaboració i l'avaluació d'aquestes polítiques” (article 41.3).*

- *“Els poders públics han de vetllar per la plena integració social, econòmica i laboral de les persones i dels col·lectius més necessitats de protecció, especialment dels que es troben en situació de pobresa i de risc d'exclusió social” (article 42.2).*
- *“Els poders públics han de vetllar per la dignitat, la seguretat i la protecció integral de les persones, especialment de les més vulnerables (article 42.3).*
- *“Els poders públics han d'emprendre les accions necessàries per a establir un règim d'acolliment de les persones immigrades i han de promoure les polítiques que garanteixin el reconeixement i l'efectivitat dels drets i deures de les persones immigrades, la igualtat d'oportunitats, les prestacions i els ajuts que en permetin la plena acomodació social i econòmica i la participació en els afers públics” (article 42.6).*
- *“Els poders públics han de vetllar per la convivència social, cultural i religiosa entre totes les persones a Catalunya i pel respecte a la diversitat de creences i conviccions ètiques i filosòfiques de les persones, i han de fomentar les relacions interculturals per mitjà de l'impuls i la creació d'àmbits de coneixement recíproc, diàleg i mediació. També han de garantir el reconeixement de la cultura del poble gitano com a salvaguarda de la realitat històrica d'aquest poble” (article 42.7).*

Per altra banda, la llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació⁹ busca garantir el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació i erradicar qualsevol actuació o comportament que puguin atemptar contra la dignitat de les persones i contra el lliure desenvolupament i la lliure expressió, sense cap mena de discriminació, de la pròpia personalitat i de les capacitats personals (article 1). En la mateixa, també assenyala, entre altres, que:

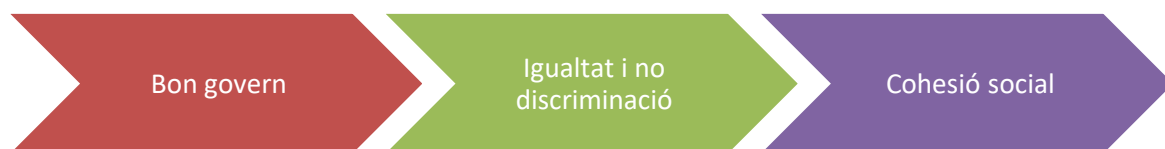
- *“Les administracions públiques han de vetllar perquè les condicions municipals per a l'empadronament no comportin cap discriminació per a les persones migrants en situació administrativa irregular o per a altres col·lectius vulnerables” (article 11.5).*
- *“Garantir la igualtat de tracte en l'accés, l'atribució, la disponibilitat, la qualitat i el gaudi de l'habitatge, especialment, de les persones més vulnerables, com ara les pertanyents a minories ètniques, les persones sense llar, les persones amb*

⁹ Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya Núm. 8307 - 31.12.2020. Consultable a https://www.gencat.cat/dogc/DL_B_38014-2007

discapacitat, les migrants i les dones víctimes de qualsevol forma de violència de gènere, i erradicar els nuclis d'infrahabitatge. A aquests efectes han d'elaborar plans i programes d'habitatge i d'ordenació urbanística que evitin, també, la concentració, en habitatges, urbanitzacions o barris, de persones o grups afectats per algun motiu de discriminació” (article 14.2.a).

En l'àmbit municipal, el Pla de Govern 2019-2023 i l'Estratègia de Ciutat 2030 de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat apunten una sèrie de principis transversals que han de regir la consecució de totes les missions incloses en aquests instruments. Aquests valors són la sostenibilitat i la salut, la perspectiva de gènere, l'accessibilitat i l'adequació als cicles de vida, amb un èmfasi especial en el grup d'adolescents.

Amb l'objectiu de ser una ciutat cohesionada, el Pla de Govern apunta una doble perspectiva: la del territori (millorant l'espai públic, els barris i la seva connexió; conservant el patrimoni natural i la relació equilibrada amb la part urbana) i la de les persones, on reivindica uns serveis públics i unes polítiques socials que actuïn de manera eficaç contra les desigualtats socials i a favor de la justícia social. Precisament en la missió de Justícia Social, i en els objectius de Drets, Reconeixement i Diversitat, el Pla de Govern assenyala que cal *“Dotar les persones migrades i les persones refugiades de mecanismes de participació i assegurar que tinguin accés a tots els recursos municipals, amb especial atenció a les dificultats i discriminació sobre les dones”*. Finalment, en la línia d'Identitat de Ciutat, apunta l'objectiu de *“Promoure i facilitar l'educació per al desenvolupament i la sensibilització com a base per a l'arrelament dels vincles de solidaritat i justícia social global entre la ciutadania”*.

Finalment, l'Ajuntament disposa d'una bateria d'indicadors de coherència de polítiques que incorporen, entre altres, informació relacionada amb l'acollida de persones refugiades a la ciutat, en el marc del compromís local amb la justícia social. Aquest objectiu també es menciona en el Pla d'Internalització de la ciutat.

4.2. Principis rectors

El desenvolupament del Pla municipal Sant Boi, Ciutat Refugi es regeix per uns principis orientadors que busquen dotar-lo de coherència i eficiència. Els criteris busquen facilitar i avançar en el treball compartit, i apel·len a l'acció de l'administració, però també dels principals agents socials que participen en aquest pla.

Governança. Per desenvolupar el Pla municipal és imprescindible planificar, intervenir, desenvolupar i avaluar d'una manera eficient i eficaç, que garanteixi la qualitat de les intervencions i la consecució dels objectius establerts. La governança posa èmfasis en la concepció i gestió del Pla, però també en la seva avaluació. L'avaluació continuada es converteix així en mètode i eina, perquè permet una millor previsió en les actuacions, un seguiment eficaç del seu desenvolupament i encaix amb els objectius, i una valoració dels resultats obtinguts.

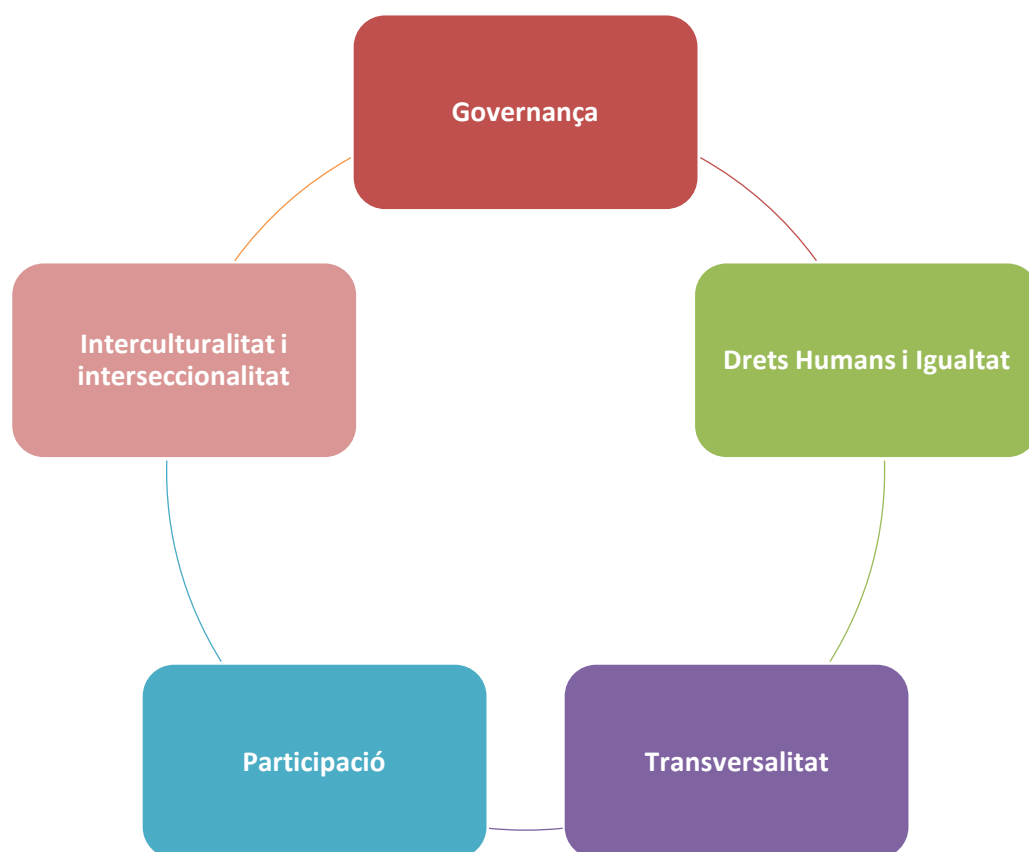
Drets Humans i igualtat. Tot el Pla està fonamentat en l'enfocament basat en els drets humans que promou Nacions Unides, que constitueix en si mateix un marc conceptual i d'acció pel desenvolupament humà. L'aplicació d'aquest enfocament exigeix una alineació amb els estàndards de drets humans, igualtat i no discriminació. En aquest sentit, treballar a favor de la igualtat suposa aplicar metodologies i mecanismes que permetin garantir els drets igualitaris entre homes i dones i la defensa al dret de viure la diversitat sexual i de gènere amb llibertat i igualtat, així com identificar i corregir aquelles qüestions que generin desigualtat, discriminació i exclusió de les persones a causa del seu sexe i/o orientació sexual¹⁰.

Transversalitat. Cal entendre el Pla com un projecte de ciutat que aplica i implica a totes les accions públiques, més enllà de la unitat administrativa que les impulsi. Es tracta de construir respostes públiques per a les persones que requereixen protecció internacional, en un context de ciutadania plena que busca no deixar a ningú enrere i reforçar la cohesió social.

¹⁰ Vegeu l'informe de l'Agència Europea de Drets Fonamentals (FRA) sobre persones refugiades i sol·licitants d'asil LGBTI a https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-march-2017-monthly-migration-report-focus-lgbti_en.pdf Vegeu també l'informe de IGLA-Europe a <https://www.ilga-europe.org/resources/policy-papers/policy-briefing-lgbti-refugees-and-eu-asylum-legislation>

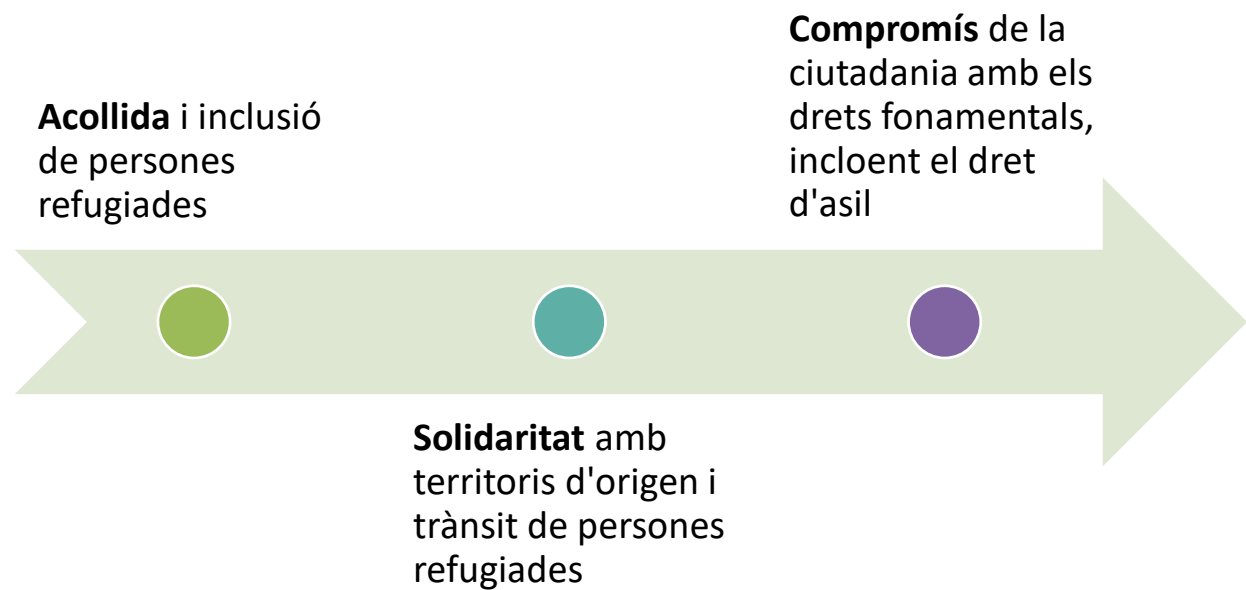
Participació. Per garantir l'èxit del Pla és imprescindible que el mateix es reforci i creixi amb la co-creació i participació de diferents actors i agents socials de la ciutat, així com el teixit associatiu i la ciutadania de Sant Boi de Llobregat. Als canals tradicionals de participació, cal afegir nous espais que arribin a col·lectius i persones no sempre implicades en la gestió municipal, perquè la suma de veus reforça la pertinença i enforteix la cohesió social.

Interculturalitat i interseccionalitat. La interculturalitat es basa en els principis d'igualtat, reconeixement de la diversitat i interacció positiva. És imprescindible recordar que la interculturalitat és una mirada transversal que no va dirigida a determinats col·lectius o a persones amb característiques específiques, sinó que és un model plantejat per a tota la ciutat, i per a tota la ciutadania. Es tracta, per tant, d'una mirada interseccional que assumeix que el sexe, el gènere, l'ètnia, l'edat, la classe social o l'orientació sexual, per mencionar-ne algunes, són categories interrelacionades que poden interactuar i crear nivells múltiples d'injustícia social i discriminació.

4.3. Objectius

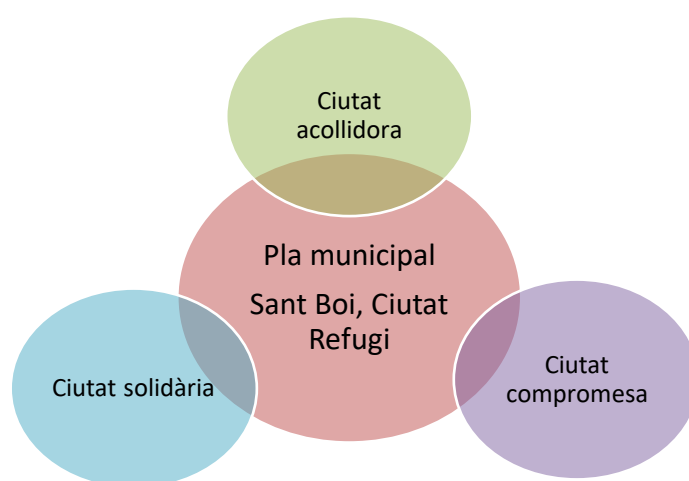
L'objectiu del Pla municipal Sant Boi, Ciutat Refugi és continuar la tasca d'acollida, integració i inclusió de la població refugiada a la ciutat pel període 2022-2026. Alhora, busca ampliar la solidaritat amb els territoris d'origen i trànsit de persones refugiades, i enfortir el compromís de la ciutadania de la ciutat amb els drets humans, especialment amb el dret d'asil.

5. PLA MUNICIPAL SANT BOI, CIUTAT REFUGI: EIXOS DE TREBALL

Amb aquest Pla municipal Sant Boi, Ciutat Refugi 2022-2026, l'Ajuntament vol reforçar la seva acció d'acollida i integració de població refugiada, en una perspectiva basada en els drets humans, la inclusió social i la convivència intercultural.

L'estructura del Pla respon a la voluntat d'oferir una resposta d'acollida a les persones en necessitat de protecció internacional, tant a la ciutat de Sant Boi de Llobregat com als països de trànsit on es troben bona part d'aquestes persones. Es plantegen tres eixos d'intervenció, cadascun dels quals compta amb objectius específics i es desglossa en diferents actuacions.

El primer eix se centra en les actuacions que es desenvoluparan a la ciutat de Sant Boi de Llobregat vinculades a una concepció integral de l'acollida, que abraça els processos d'acollida i assistència social a les persones, i els mecanismes per garantir la seva inclusió i autonomia.

El segon eix engloba totes les actuacions exteriors vinculades a les necessitats de les persones que cerquen protecció internacional tant en el país d'origen com en els països de trànsit. Per això, es preveu tant l'actuació d'assistència humanitària i d'emergència en ruta, com la possibilitat de donar suport a algun projecte de promoció dels drets humans i la pau en els països d'origen.

El tercer eix busca millorar la sensibilització de la població santboiana, amb el propòsit últim que l'acollida esdevingui una oportunitat d'aprenentatge col·lectiu i una eina per al foment de la pau, els drets humans i l'educació per a la solidaritat.

Eix 1. Ciutat ACOLLIDORA

L'objectiu d'aquest primer eix és articular les actuacions que es volen desenvolupar a Sant Boi de Llobregat, continuant allò que ja s'havia iniciat al 2015, en matèria d'acollida de persones en necessitat de protecció internacional. Inclou també el suport i l'assistència per a garantir la plena autonomia i inclusió d'aquestes persones a la vida quotidiana de la ciutat. En aquest eix, s'estableixen dues línies de treball prioritàries, una vinculada a l'acollida i l'altra al desenvolupament dels instruments de governança necessaris per a garantir la inclusió de les persones en necessitat de protecció internacional que viuen a la ciutat.

Línia E1.1 Acollida

Es pretén reforçar la xarxa d'acollida existent a Catalunya, posant en marxa i coordinant els instruments i serveis necessaris que permetin l'acollida de persones refugiades, sol·licitants d'asil o en situació de protecció internacional a la ciutat de Sant Boi de Llobregat, des d'una perspectiva psicosocial i de drets orientada a l'autonomia de la persona i la seva integració a la ciutat.

- Reforçar l'acollida i acompanyament integral. Garantir el suport a les actuacions de les entitats especialitzades del territori que treballen en l'acollida integral de les persones refugiades i treballar amb elles de manera coordinada. Mantenir el Punt d'informació i assessorament sobre protecció internacional (PIO) i coordinar-lo amb els altres serveis del territori.
- Col·laborar amb CEAR pel manteniment dels quatre pisos d'acollida existents actualment a la ciutat, i amb CCAR pel manteniment del pis vinculat al programa complementari. Explorar les oportunitats d'ampliació del número de places residencials (un pis). Explorar les oportunitats per promoure, mitjançant un projecte pilot, la col·laboració amb altres municipis veïns per incrementar el número de places complementàries a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. En relació amb el finançament dels dispositius residencials complementaris, caldria promoure la col·laboració amb la Generalitat de Catalunya i explorar la col·laboració amb altres organismes com la Diputació de Barcelona o l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

- Reforçar la col·laboració de patrocini privat pel manteniment d'un pis addicional per a l'acollida de persones en necessitat de protecció internacional.
- Participar en el procés de creació d'un corredor humanitari a través del diàleg amb la Generalitat de Catalunya, i en col·laboració amb el FCCD i altres ajuntaments de Catalunya.
- Repensar i revitalitzar el treball de la Taula d'Acollida com a espai d'interacció, diàleg i participació amb les entitats socials de la ciutat que treballen en l'atenció i acollida de les persones en necessitat de protecció internacional.

Línia E1.2. Governança

Es pretén millorar els instruments de governança local en l'acollida i atenció integral de les persones refugiades, per garantir una millor coordinació i acció transversal en el si de l'Ajuntament.

- Enfortir la transversalitat. Establir un mecanisme permanent de treball entre les diferents àrees per analitzar i avançar en la millora de l'acollida de les persones en necessitat de protecció internacional a la ciutat. No seria necessari crear un nou espai si s'identifica un espai de treball adequat ja existent.
- Establir protocols d'actuació de l'Ajuntament per a l'atenció i acollida de les persones en necessitat de protecció internacional, a través del treball coordinat amb altres serveis municipals.
 - Revisar i actualitzar el protocol específic amb Serveis Socials per afavorir l'acollida de les persones refugiades, adequant-lo a la nova estructura de serveis socials. Afavorir la disseminació i coneixement d'aquest protocol.
 - Revisar i actualitzar el protocol específic amb Educació per afavorir l'acollida i inclusió de menors en necessitat de protecció internacional a la xarxa educativa de la ciutat.

- Dissenyar un protocol específic amb Comunicació per garantir la difusió i informació de les accions i actuacions incloses en el pla.
- Oferir una formació de caràcter genèric i també especialitzada per aquells equips tècnics que participen en l'atenció directa de les persones refugiades. Definir un sistema de monitoratge que permetés l'actualització de la informació vinculada a l'acollida de persones en situació de protecció internacional i la seva correcta difusió entre els equips tècnics.
- Seguiment i avaluació. Establir instruments de seguiment i avaluació del pla.

Acollida
•Reforçar l'acollida i acompanyament integral. • Reforçar l'oferta residencial amb la col·laboració d'entitats, patrocini privat i altres administracions. •Corredors humanitaris •Taula d'acollida

Governança
•Enfortir la transversalitat • Revisar protocols específics d'actuació •Formació i actualització de coneixements •Seguiment i avaluació

Eix 2. Ciutat SOLIDÀRIA

Aquest segon eix engloba totes les actuacions exteriors vinculades a les necessitats de les persones que cerquen protecció internacional tant en el país d'origen com en els països de trànsit. Per això, es preveu tant l'actuació d'assistència humanitària i d'emergència en ruta, com la possibilitat de donar suport a algun projecte de promoció dels drets humans i la pau en els països d'origen.

Línia E2.1. Cooperació amb ciutats i organismes de refugi

Es vol participar i donar suport a iniciatives que desenvolupen ciutats, entitats socials i organismes internacionals en matèria d'atenció i acollida de persones refugiades.

- Reforçar la participació en les xarxes de ciutats acollidores: *Mayors for Peace*; “Ciutats Defensores dels Drets Humans”, etc. Revisar i identificar les xarxes en les quals participa ja Sant Boi i que poden suposar un valor afegit en aquests temes.
- Explorar la participació a altres iniciatives com la Xarxa de Ciutats Refugi (ICORN) que promou PEN International (www.icorn.org) i continuar participant en la Red de Municipios de Acogida de Refugiados de la FEMP.

Línia E2.2. Cooperació en països d'origen i trànsit

Aquesta línia busca treballar amb entitats i organismes que donen suport a les persones refugiades en els països d'origen o trànsit, i així contribuir a alleujar les dures condicions de vida d'aquestes persones que han vist les seves vides escapçades per la violència, els conflictes o la inseguretat.

- Enfortir la col·laboració amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament per desenvolupar accions de suport en països d'origen o trànsit que acullen persones refugiades, tot participant en el Grup de treball de Refugi i a través del finançament econòmic a projectes específics.
- Explorar la col·laboració peer2peer amb ciutats d'acollida de persones refugiades a països del Sud Global i de la ribera sud de la Mediterrània.

- Mantenir i reforçar el suport al projecte de persones refugiades nicaragüenques a Costa Rica.

Col·laboració

- Participació en xarxes locals
- Participació en xarxes de suport

Cooperació

- Col·laboració amb el FCCD
- Col·laboració peer2peer
- Manteniment del projecte de suport a persones refugiades a Costa Rica

Eix 3. Ciutat COMPROMESA

Aquest tercer eix busca millorar la sensibilització de la població santboiana, amb el propòsit últim que l'acollida esdevingui una oportunitat d'aprenentatge col·lectiu i una eina per al foment de la pau i els drets humans.

Línia E3.1. Incidència i sensibilització

Aquest línia té com a objectiu articular els instruments per desenvolupar accions d'incidència política i sensibilització sobre la qüestió de l'asil, les persones refugiades, els drets humans i la convivència. Es busca fomentar i promoure iniciatives i campanyes d'incidència que posicionin a l'Ajuntament com una ciutat d'acollida de persones refugiades, alhora que es busca conscienciar i sensibilitzar a la ciutadania de la ciutat sobre la cultura de pau, els drets humans i la protecció de la figura de l'asil i la inclusió de les persones refugiades.

- Educació per a la solidaritat. Reforçar el programa a les escoles de la ciutat, per tal de crear espais de coneixement i comprensió sobre qüestions de drets humans, refugi i solidaritat. Ampliar-ho als instituts i centres educatius diversos de la ciutat.
- Vincular les actuacions amb el Pla municipal d'Educació i Formació per a la Solidaritat, 2021-2026, especialment en relació amb l'increment de la participació, també de persones en situació de protecció internacional, i del treball en xarxa (amb altres municipis i entitats) en la commemoració del Dia Mundial pel Refugi. Explorar la incorporació de continguts específics sobre asil i refugi en els cursos de monitors/es que impulsa Joventut en el marc de l'EPS.
- Desenvolupar campanyes i accions participatives de sensibilització. En les mateixes, l'Ajuntament pot determinar els dies específics que vulgui recordar (20J; 21S; 10D, etc.), fomentant la participació d'entitats i ciutadania en general.
- Activitats culturals compromeses. Es desenvoluparan, en la línia del que s'ha fet fins ara, exposicions, obres de teatre, etc. que promoguin la cultura de la pau, el respecte als drets humans i la protecció del dret d'asil i de les persones refugiades. Es proposa col·laborar amb les biblioteques de la ciutat per endegar l'activitat de **Biblioteca Humana**, que permet la interacció entre les històries de les persones,

per 'llegir' les vides quotidianes i superar estereotips i prejudicis. Explorar la creació d'una **Biblioteca Itinerant**, vinculada a l'EPS, per les escoles municipals.

Línia E3.2. Participació ciutadana

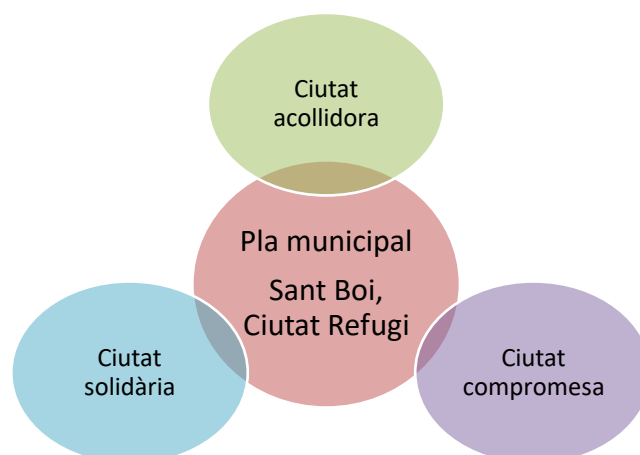
Aquest línia vol promoure la participació ciutadana en activitats i actuacions que afavoreixin la interacció i la participació de la ciutadania de Sant Boi de Llobregat, incloent-hi les persones refugiades. Es busca articular les actuacions a través de la Taula d'Acollida o d'aquelles xarxes ja organitzades d'entitats socials de la ciutat que ja existeixin.

- Enfortir el treball de la Taula d'Acollida, de manera pròpia o en vinculació amb altres espais de trobada de les entitats socials de la ciutat, per mobilitzar les actuacions ciutadanes en defensa del dret d'asil, la protecció dels drets humans i la inclusió de les persones refugiades.
- Reforçar i revitalitzar les accions de voluntariat específiques per a l'acollida de persones refugiades.
- Explorar la possibilitat de vincular les accions de voluntariat amb altres iniciatives de la ciutat, per obrir un espai de participació i trobada en el qual les persones refugiades puguin, també, contribuir a la convivència local.
- Donar suport en la difusió del programa de Mentoria i d'altres iniciatives que puguin sorgir per facilitar l'acompanyament a persones acollides
- Actuacions sectorials per promoure la implicació del teixit associatiu, empresarial i comercial de la ciutat les qüestions d'asil i refugi, i en la sensibilització en relació amb l'acollida de persones refugiades a la ciutat.

Incidència i sensibilització
○Educació per a la solidaritat ○Desenvolupar campanyes i accions participatives de sensibilització ○Activitats culturals compromeses

Participació ciutadana
○Enfortir el treball de la Taula d'Acollida ○Revitalitzar el voluntariat ○Explorar les vinculacions d'activitats voluntàries amb altres iniciatives locals que facilitin també la participació de persones en situació de protecció internacional. ○Actuacions sectorials específiques

6. QUADRE SINÒPTIC

Acollida
•Reforçar l'acollida i acompanyament integral. • Reforçar l'oferta residencial amb la col·laboració d'entitats, patrocini privat i altres administracions. •Corredors humanitaris •Taula d'acollida

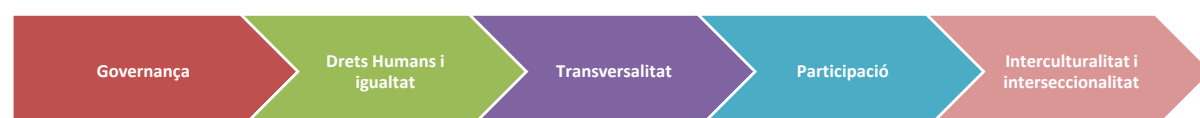
Governança
•Enfortir la transversalitat • Revisar protocols específics d'actuació •Formació i actualització de coneixements •Seguiment i avaluació

Col·laboració
•Participació en xarxes locals •Participació en xarxes de suport

Cooperació
•Col·laboració amb el FCCD •Col·laboració peer2peer •Manteniment del projecte de suport a persones refugiades a Costa Rica

Incidència i sensibilització
○Educació per a la solidaritat ○Desenvolupar campanyes i accions participatives de sensibilització ○Activitats culturals compromeses

Participació ciutadana
○Enfortir el treball de la Taula d'Acollida ○Revitalitzar el voluntariat ○Explorar les vinculacions d'activitats voluntàries amb altres iniciatives locals ○Actuacions sectorials específiques

7. ACTUACIONS PRIORITÀRIES

E1. CIUTAT ACOLLIDORA

E1.1. Acollida	Acció	Indicador de seguiment	Indicador d'impacte	Cronograma
	1. Manteniment acord CCAR per suport programa PIO	Acord amb CCAR	Desenvolupament accions	2022-2026
	2. Creació d'un punt d'informació PIO	Establiment Punt PIO	Nº persones ateses Nº actuacions realitzades	2022-2026
	3. Taula operativa: revitalització	Trobades semestrals Pla de treball		2022-2026
	4. Manteniment pisos acollida CCAR	% ocupació pisos	Nº persones ateses Nº places	2022-2026
	5. Ampliar un pis d'acollida		Nou pis d'acollida	2022-2026
	6. Projecte pilot amb altres ajuntaments per incrementar places residencials	Proposta de treball i planificació projecte	Existència projecte pilot Increment de places	2022-2026
	7. Patrocini privat per pis adicional	Explorar opcions de patrocini. Identificació d'actors i propostes.	Existència d'un nou pis d'acollida	2023-2026
	8. Participació creació corredor humanitari	Participació en projecte	Establiment d'un corredor humanitari	2022-2024
	9. Revitalitzar Taula Acollida	Elaboració pla de treball Trobades semestrals	Seguiment i compliment del Pla de treball Compliment acords	2022-2026

E1.2. Governança	Acció	Indicador de seguiment	Indicador d'impacte	Cronograma
	1. Revitalitzar Taula Sectorial	Pla de treball Nº trobades realitzades Nº de serveis implicats	Compliment pla de treball	2022-2026
	2. Revisar funcionament protocols	Reunions de seguiment trimestrals amb Serveis socials Reunions de seguiment trimestrals amb Educació Acords/Correccions	Funcionament protocols Compliment acords/correccions	2022
	3. Posar en marxa protocol de comunicació	Identificació de necessitats Reunions realitzades	Posada en marxa protocol	2022
	4. Pla de formació per a personal tècnic	Programa general formació Programa específica formació	Nº sessions formatives Nº persones participants Nº serveis implicats	2022-2026
	5. Creació d'una guia local d'atenció a persones PIO	Creació guia local Actualització	Disseminació (coneixement) Nº actualitzacions	2023
	6. Governança Pla	Complementació indicadors seguiment/impacte	Avaluació final	2022-2026

E2. CIUTAT SOLIDÀRIA

E2.1. Cooperació amb ciutats i organismes de refugi	Acció	Indicador de seguiment	Indicador d'impacte	Cronograma
	1. Reforçar la participació en les xarxes de ciutats acollidores	Nº reunions diferents xarxes Identificació de les accions que es desenvolupen en el marc de les mateixes Acords	Nº accions en xarxa Compliment acords	2022-2026
	2. Revisar les xarxes en les quals es participa	Estudi de xarxes existents Nº reunions Identificació accions	Incorporació qüestions asil/refugi en xarxes Valoració participació Valoració accions en xarxa	2022-2026
	3. Explorar la participació en altres iniciatives	Contactes Xarxa ICORN Contactes Red Municipios de Acogida de Personas Refugiadas FEMP	Incorporació en una nova xarxa	2023-2026

E2.1. Cooperació en països d'origen i trànsit	Acció	Indicador de seguiment	Indicador d'impacte	Cronograma
	1. Enfortir la col·laboració amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament	Nº reunions Grup Treball Refugi Finançament de projectes	Manteniment de, com a mínim, una aportació anual a un projecte FCCD d'emergència humanitària i refugi Nº accions/projectes desenvolupats Avaluació projectes	2022-2026
	2. Explorar la col·laboració peer2peer amb ciutats acollida Sud Global	Identificació possibles ciutats i necessitats	Projecte pilot de suport i col·laboració amb una ciutat acollida SG	2023-2026
	3. Suport projecte persones refugiades nicaragüenques a Costa Rica	Seguiment reunions i projecte a través instruments propis del mateix	Avaluació projecte	2022-2023

E3. CIUTAT COMPROMESA

E3.1.	Incidència i	Acció	Indicador de seguiment	Indicador d'impacte	Cronograma
sensibilització		1. EPS. Reforçar programa a les escoles de la ciutat	Nº escoles Nº sessions Nº alumnat participant	Manteniment de, com a mínim, una activitat de sensibilització sobre el dret d'asil a les escoles Increment del número d'escoles que realitzen, com a mínim, una acció de sensibilització sobre asil i refugi (del 40% al 50%). Accions compromeses de les escoles	2022-2026
		2. EPS. Enfortir la vinculació amb el Pla municipal d'Educació i Formació per a la Solidaritat 2021-2026	Calendari d'actuacions i accions compartides Nº monitors/es en formació sobre asil i refugi	Nº compliment accions i actuacions compartides Incorporar continguts asil/refugi en cursos monitors/es Joventut. Mantenir, com a mínim, una activitat de sensibilització sobre asil per primària i secundària en el catàleg d'activitats educatives de la ciutat	2022-2026

	4. Campanyes i accions de sensibilització	Nº accions i campanyes Nº entitats participants Nº persones participants Elaboració calendari de Dies Internacionals en els quals es vol participar. Accions vinculades a xarxes i propostes participatives	Incloure qüestions sobre asil/refugi en l'enquesta municipal prevista per 2026.	2022-2026
	5. Activitats culturals compromeses	Calendari d'activitats Impuls Biblioteca Humana Impuls Biblioteca Itinerant	Nº activitats Nº participants Valoració qualitativa	2022-2026

E3.2. Participació ciutadana	Acció	Indicador de seguiment	Indicador d'impacte	Cronograma
	1. Enfortir Taula d'Acollida	Pla de treball i calendari Nº reunions	Compliment acords i pla de treball	2022-2026
	2. Accions de voluntariat	Identificació accions voluntariat on incorporar perspectiva acollida, asil i refugi	Nº noves iniciatives voluntariat que incorporen perspectiva asil i refugi (acollida) Nº de persones refugiades que participen en accions voluntariat	2022-2026
	3. Difusió del programa de Mentoria i altres iniciatives	Campanya de difusió	Nº actuacions Nº persones implicades Nº persones refugiades en xarxa associativa ciutat	2022-2026
	4. Actuacions sectorials per promoure la implicació del teixit associatiu, empresarial i comercial de la ciutat les qüestions d'asil i refugi	Identificació actors claus Pla de d'actuacions sectorials Memòria d'actuacions	Nº accions sensibilització sectorials Nº entitats participants Nº persones participants	2022-2026